

Abrams geloof door de HEERE versterkt

Lezen: Genesis 15:1-6 en Romeinen 4:1-8

Tekst: Genesis 15:6

Zingen:

Psalm 8: 3,4

Psalm 35:1

Psalm 77: 1, 6

Psalm 89: 7

Psalm 27: 7

Het uitgangspunt voor de prediking voor deze morgen is het zesde vers van Genesis 15. Genesis 15, vers 6, waar wij het Woord van God als volgt lezen: *En hij geloofde in den HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid.*

Geliefde gemeente, in de eerste helft van de negentiende eeuw leefde de onder ons bekende dienaar van Christus, Robert Murray McCheyne. Weet u hoe oud hij geworden is, jongens en meisjes? Dertig. Wie is er dertig in ons midden? Toen is die man gestorven. En hij kon sterven. Kunt u sterven? Weet u wanneer u alleen kunt sterven? Als u Christus' gerechtigheid hebt. En anders niet, hoor. Echt niet.

Deze Robert Murray McCheyne heeft dat in die korte tijd dat hij hier op aarde was geleerd. Weet u welke vraag in zijn hart werd gegrift? Mijn ziel, doorziet gij uw lot? Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God? Dat is een heel schriftuurlijke, bijbelse vraag. Wij komen dat in de Bijbel namelijk tegen. Bijvoorbeeld in Job 9, vers 2: *Hoe zou dan een mens rechtvaardig zijn bij God? Maar wat schriftuurlijk is en wat altijd schriftuurlijk moet beginnen, moet wel bevindelijk worden. Anders hebt u er nog niets aan.*

Daarom leg ik aan het begin van deze preek echt heel nadrukkelijk deze vraag aan uw en jouw hart: ben je rechtvaardig voor God? Weet je dat? Als je dat niet weet, ben je in een verschrikkelijke toestand.

Ja, dominee, hoe kom je daar dan achter? Nou, op dezelfde wijze als Robert Murray McCheyne dat heeft verwoord in dat bekende lied. Zo doet de Heere het nog steeds, hoor. *Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt, toen werd in mijn ziele de vreze gewekt. Toen voelde ik wat eisen Gods heiligheid deed. Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleed.* Daar willen godsdienstige mensen niet aan. Daar moet je voor ingewonnen worden. En Gods kinderen worden ervoor ingewonnen. En waar je niets meer hebt, zal de Heilige Geest krachtig in je ziel gaan werken en het waarmaken: *Toen vluchtte ik tot Jezus, Hij heeft mij gered. Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet. Mijn heil en mijn vreugd' en mijn leven werd Hij. Ik boog me en geloofde, en mijn God sprak mij vrij.*

Kijk, en dat heeft ook Abraham, de vader van alle gelovigen, mogen leren op de school van het geloofsleven. Het geloof dat de Heilige Geest in zijn hart werkte, werd door de Heere Zelf versterkt. Het geloof in de belofte van het beloofde Zaad, dat is Christus. En zie, door dat geloof ervaaarde Abraham dat hij voor God en door God rechtvaardig was. Bij dat onvergetelijke moment in zijn leven willen wij met de hulp van de Heere vanmorgen stilstaan.

We schrijven als thema boven de prediking: **Abrahams geloof door de Heere versterkt**

De Heere deed dat:

1. in een weg van geloofsworsteling,
2. door middel van geloofsonderwijs,
3. tot beleving van geloofsvrucht.

1. In een weg van geloofsworsteling

De laatste keer, gemeente, dat wij Abraham mochten volgen op zijn levensweg, troffen wij hem aan in de nacht, in zijn tent. Hij kon niet slapen, want Abraham was bevreesd. Waarom toch? Waardoor die vrees in het hart van de vader van alle gelovigen? Ach, Abraham overkwam wat alle ware gelovigen bij tijden overkomen kan. Na tijden van een sterk geloof kunnen er tijden aanbreken van een zwak geloof. Tijden waarin de Kerk des Heeren mag staan op de toppen van het geloof, kunnen zomaar afgewisseld worden met momenten waarin een kind van God in de dalen en de diepten terechtkomt van een ingezonken en een zwak geloof. Zo was het ook met Abraham. Toen zijn geloof steeds zwakker begon te worden in zijn leven, kon hij het allemaal niet meer bekijken.

Wat niet? Hoe de Heere ooit Zijn belofte zou vervullen dat hij tot een groot volk zou worden en dat uit hem Christus zou voortkomen. Want ja, dat had de Heere hem beloofd. De Heere was met zoveel rijke beloften tot Abraham gekomen. Hij had gezegd: Ik zal u zegenen. De Heere had tegen Abraham gezegd: gij zult tot een groot volk worden. Gij zult een zaad ontvangen dat in het beloofde land zal wonen, en in dat zaad, dat zal zijn als het stof der aarde, zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden. Ja, dat Zaad was Christus.

En op die momenten dat de Heere met die beloften kwam, schonk de Heilige Geest het geloof in zijn hart, en mocht hij echt geloven dat het waar was wat de Heere tot hem sprak. En met name als hij dan een altaar mocht bouwen op verschillende plaatsen in het beloofde land, en hij stond daar als de vader van alle gelovigen bij dat altaar, dan was dat geloof zo sterk. Dan zag hij het als het ware in het offerdier liggen, dat het Woord dat de Heere gesproken had waar was, en dat het een persoonlijk Woord was wat de Heere tot zijn ziel gesproken had.

Maar wat gebeurde er nu in het leven van Abram, de vader van alle gelovigen? Langzaam maar zeker zonk zijn geloof in. En toen had hij niet meer de kracht van het geloof om zich gedurig vast te klampen aan Gods beloften. En waar het geloof zwak gaat worden in het leven van een ware gelovige, daar ontstaat geloofsstrijd. Daar ontstaat een strijd in de ziel tussen het geloof en het ongelooft. Dat is een strijd die gepaard gaat met vrees. Dat is een strijd in het geloofsleven waarbij het geloof zo zwak geworden is, dat het de golven van ongelovigheid als het ware niet meer kan overwinnen. Ja, in die strijd is de Heere wel aanwezig, want de gelovigen komen niet om in die strijd, maar de Heere is dan wel op een bijzondere manier aanwezig. Gods Woord noemt dat de aanwezigheid van de Heere in de donkerheid. In de donkerheid van de strijd.

Zo was het nu ook bij Abraham. Hij kon in eigen kracht niet meer uit die banden van die geloofsstrijd bevrijd worden. Daar moest echt de Heere aan te pas komen. En dat deed de Heere ook.

Hoe dan? Hij kwam Zijn worstelend kind, Zijn strijdend kind tegemoet. Hij kwam hem tegemoet met moedgevende en troostvolle woorden: *Vrees niet, Abram, Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot.* Dat was vers 1. Met deze woorden sloot de Heere zo nauw aan bij het hart van Abraham. En wist de Heere wat er in het hart van Abraham omging. Dat Abraham zo vreesde omdat hij niet meer kon zien hoe de Heere Zijn belofte zou vervullen. Omdat Abrahams hart bevreesd was, omdat hij

bang was dat Kedor-Laomer toch eens terug zou keren om zich alsnog te wreken aan Abraham. Zijn hart raakte bevreesd dat hij zo een keer zou sterven, want hij werd immers ouder zonder dat Gods belofte vervuld zou worden. Zijn hart was bevreesd dat hij alsnog alles zou kwijtraken.

Maar wat ging de Heere toen juist zo geduldig, zo liefdevol met Zijn kind Abraham om. Nee, Abraham, je hoeft niet te vrezen, Ik ben toch uw Schild, Ik ben toch uw Loon, zeer groot. Maar hoe moedgevend deze woorden ook waren, en hoe troostvol ze ook van inhoud waren en nog steeds zijn, Abraham werd er aanvankelijk niet door getroost. Deed dat Woord dan helemaal niets bij Abraham, die diepe woorden: *Ik ben uw Schild, uw Loon zeer groot?* Ja, toch wel. Want met die woorden raakte de Heere als het ware zijn hart aan. Met die woorden brak Hij als het ware zijn hart open. Met die woorden brak Hij als het ware ook aanvankelijk de banden. En waar Abraham alleen maar op de omstandigheden kon kijken en alleen maar naar beneden gericht was, wilde de Heere hem met deze woorden omhoog doen zien op de Heere. Zo doet de Heere dat wel meer. Als een gelovige in de banden is, in de strijd is, dan kan Hij wel eens met bijzondere troostvolle woorden komen die weliswaar de troost nog niet geven, maar die wel wat doen in de ziel. Die als het ware dat hart openbreken, zodat je niets anders meer kan doen dan je hart maar uitstorten voor de Heere. Alles zeggen. Met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade. Ja, dan ook echt alles eerlijk zeggen.

En dat mocht Abraham doen. Moet eens luisteren wat hij zegt. Wat zijn reactie is op die heerlijke woorden: *Ik ben u toch een Schild, uw Loon zeer groot? Heere HEERE, wat zult Gij mij geven, daar ik zonder kinderen heen ga, en de bezorger van mijn huis, die zal deze Dammesek Eliëzer zijn? En Abram zeide: Zie, mij hebt Gij geen zaad gegeven; en zie, de zoon van mijn huis, die zal mijn erfgenaam zijn.* Met deze woorden, gemeente, mogen wij blikken in het hart van de vader van alle gelovigen. Met deze woorden laat Abraham zien in welke grote geloofsworsteling hij terechtgekomen is. En het is een geloofsworsteling die alle ware gelovigen in hun leven kennen.

Wat is dat dan? Wat was die geloofsworsteling die wij hier in onze tekst tegenkomen? Gemeente, Abraham stond voor twee werkelijkheden. En hij kon ze maar niet bij elkaar krijgen. En als een ware gelovige met twee werkelijkheden te maken krijgt die hij echt niet bij elkaar kan krijgen, komt hij in de strijd terecht. Dan komt hij in de geloofsworstelingen terecht. Wat waren nu de twee werkelijkheden voor Abraham?

Eenzijds was daar de werkelijkheid van God, Die Abraham aanspreekt als Heere HEERE. Adonai, Jahweh. Heere met één hoofdletter en HEERE met allemaal hoofdletters. Zo kende Abraham de Heere HEERE. Sindsdat hij een plaatsje gekregen heeft op de school van de Heilige Geest, heeft hij de Heere allereerst leren kennen als de Adonai, de Almachtige, Die over alle dingen heerst en aan Wie alles toebehoort wat hier op de aarde is. Maar hij heeft diezelfde Heere Adonai ook leren kennen als HEERE, Jahweh, die trouwe Verbondsgod Die nooit zal laten varen de werken van Zijn handen. En zo, op deze wijze, had Adonai Jahweh, de Heere HEERE, tot Abraham gesproken. Als Heere HEERE had Hij Abraham zaad beloofd. Dat was de werkelijkheid van God. En er zijn momenten geweest in het leven van Abraham dat hij de werkelijkheid van God mocht geloven, krachtig mocht geloven.

Maar zo is het nu niet meer. O ja, Abraham geloofde nog wel. Want het feit dat hij de Heere aanspreekt als Adonai Jahweh, Heere HEERE, is een bewijs dat het geloof nog in zijn ziel aanwezig was. Maar het is niet meer zo sterk als in eerdere tijden. Het is verzwakt. En de kracht die hij eerder ervaarde in de beloften, is niet meer in zijn ziel aanwezig, zo krachtig en levendig als eerst. Nochtans weet hij heel goed wat de Heere gesproken heeft. En wil hij niets afdoen van Gods

waarheid en Gods belofte. Hij wil niets afdoen van Gods trouw, Zijn almacht en heerschappij. Maar zijn geloof was verzwakt.

Toen kwam er een tweede werkelijkheid voor Abraham openbaar. Hij meende straks heen te gaan zonder kinderen. Hij meende dat hij straks moest sterven, want dat betekenden de woordjes *heen gaan*. En we weten dat hij met Sarai getrouwd was. En Sarai was heel haar leven onvruchtbaar gebleken. En nu was Sarai al zo oud geworden dat zij naar de natuur, naar de scheppingsorde, geen kinderen meer krijgen kon. Toen kwam Abraham voor een onmogelijke werkelijkheid terecht, waar hij zich niet uit kon verlossen. Enerzijds was daar de werkelijkheid van Gods belofte: gij zult tot een groot volk worden. Anderzijds was daar de werkelijkheid: het kon gewoon niet meer. Het kan absoluut niet meer aan onze kant.

Dat deed Abraham, toen de Heere zijn hart aanraakte met die woorden van vers 1, tegen Hem zeggen: *Wat zult Gij mij geven?* Of, zoals we het vanuit het Hebreeuws ook mogen vertalen: *Hoe zult Gij mij dat alles dan geven?* Nee, wij moeten die vraag niet gelijk wegzetten als een vraag van ongelovigheid, gemeente. Maar dit is bij Abraham in zijn geloofsworsteling een verlegenheid geworden. Het is dezelfde verlegenheid die wij in het Nieuwe Testament tegenkomen bij Maria, de moeder van de Heere Jezus, die zwanger zal worden van Christus, die een Kind zal gaan baren zonder dat ze getrouwd is, zonder dat zij gemeenschap met een man heeft. En dan horen wij Maria zeggen: *Hoe zal dat wezen?*

Abraham wist het niet meer. Diezelfde verlegenheid was ook in zijn hart. Enerzijds Gods werkelijkheid, Gods belofte, Gods Woord. Maar het staat zo haaks op zijn nood, zijn gemis, zijn onmogelijkheden. O, hoe zal dat dan toch zijn, Heere? Hoe zal dat toch geschieden? Hoe zou Uw Woord waar kunnen worden, daar Gij mij geen zaad gegeven hebt?

Begrijpt u de geloofsworsteling van Abraham? Die twee werkelijkheden die hij maar niet bij elkaar kan krijgen. Zo kan dat ook in het leven van een ware gelovige plaatsvinden. Mag ik even een paar voorbeelden duidelijk maken? Misschien is het wel precies de toestand van je hart vanmorgen. Kijk, als de Heilige Geest je gaat ontdekken aan je zonde, en Hij laat je zien wat je tegen God gedaan hebt, dan kan dat als het ware in je ziel ervaren worden als een stroom van ongerechtigheden. En dat is een werkelijkheid. En wat je ook probeert, je krijgt die werkelijkheid niet ongedaan gemaakt. Het is zo. Je ontdekt het, je ervaart het. Maar als de Heere dan met een belofte komt, die zo past bij die stroom van ongerechtigheden. En de Heere belooft het: *Te dien dage zal er een fontein geopend zijn voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid.* Maar het geloof breekt niet gelijk door. Dan kun je Abraham begrijpen: wat zult Gij mij geven? Hoe kan dat dan ooit bij elkaar komen, Heere?

O, wat geeft het een geloofsworsteling als de Heere een ontdekte zondaar in aanraking brengt met Zijn heilig eisend recht, waardoor je op je knieën valt voor God en zegt: o rechtvaardige God, *ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.* En dat de Heere dan een vrijspraak gaat beloven. En dat Hij je vanuit het Woord van God laat weten: *Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.* En het geloof is dan zwak en aangevochten, en je kunt er niet bij. Hoe zal dat wezen? Wat zult Gij dan doen, o Heere?

Of dat je in de ware heiligmaking zo vastloopt, omdat je die werkelijkheid steeds weer ontdekt: ik ben, na alles wat U geschonken hebt, o Heere, en dat is zoveel, toch nog in mijzelf vleselijk, verkocht onder de zonde. En dat de Heere evenwel beloofd heeft: *Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets*

doen. Maar dat die kracht van die belofte niet wordt ervaren en de bange vraag oprijst in het hart: hoe dan, Heere? Wat zult Gij mij geven?

Kijk, dat is nu de geloofsworsteling waar Abraham in terechtgekomen was. Met die twee werkelijkheden die hij maar niet bij elkaar kon krijgen, omdat zijn geloof zo was verzwakt. Daarmee hebben wij een onderscheid, heel duidelijk vanuit het Woord van God, tussen schijngelovigen en ware gelovigen. Een schijngelovige kan ook wel eens eventjes in een nood terechtkomen, maar als hij dan een belofte hoort of een belofte leest, dan neemt hij die direct aan en hij is eruit. Nou, daar waarschuwde Christus ook al voor in de gelijkenis van het zaad. Maar een ware gelovige kent geloofsworstelingen. Die kent geloofsstrijd. Die leert op de school van de Heilige Geest dat hij steeds weer en steeds meer afhankelijk is van de werking en de versterking van het geloof door de Heilige Geest.

En hoe doet de Heilige Geest dat nu? Hoe werkt Hij? Hoe versterkt Hij dat geloof? Door de ware gelovigen geloofsonderwijs te geven. En dat kreeg Abram ook.

2. Door middel van geloofsonderwijs

O, wat is dat geloofsonderwijs nodig geweest voor Abram, gemeente. Want één aspect heb ik nog even laten liggen. O ja, zijn geloof was zwak geworden, zijn geloof was ingezonken geworden. Maar daarbij had hij ook zo'n last gekregen van golven van ongelovigheid. Dat zie je dikwijls samen opgaan. Als het geloof verzwakt, ligt het gevaar van ongelovigheid heel dichtbij. En in die strikken van ongelovigheid was ook Abram gevallen, hoewel er ook nog een zwak geloof op de bodem van zijn hart aanwezig was.

Want hoe zien wij die ongelovigheid bij Abram dan openbaar komen? Nou, als zijn geloof zwak gaat worden en hij de kracht niet meer heeft, de geloofskracht niet meer heeft om de Heere aan te grijpen in Zijn eigen Woord, gaat hij de Heere een eigen weg voorschrijven. Nou, dat wordt gevaarlijk, hoor. Als een ware gelovige de Heere de weg voorschrijft, en dat gebeurt dikwijls in tijden van zwak geloof, omdat de ongelovigheid dan voeding krijgt. Want als een mensenkind God de weg gaat voorschrijven, dat is echt een bewijs van ongelooft. Wat gaat Abram doen? Hij zegt: Heere, U hebt mij geen kind gegeven, U hebt mij geen zaad gegeven. En de enige waarin ik daar nog iets ruimte in zie, een weg in zie, dat is mijn knecht Eliëzer.

Wie is dat? Als wij de Schrift goed lezen, dan kunnen wij opmaken dat de vader en moeder van Eliëzer al aangenomen waren als knecht en dienstmaagd in het tentenkamp van Abram. En terwijl zij daar waren, is Eliëzer geboren. Hij was een ingeborene van het huis van Abram. Maar de Heere is in die jongen gaan werken. Eliëzer staat ons in de Schrift bekend als een man die God vreesde. Dan is het te begrijpen dat tussen vader Abram en zijn knecht Eliëzer een hele tere, nauwe geestelijke band ontstaan is. Dat leidde ertoe dat Abram Eliëzer tot zijn belangrijkste knecht heeft aangesteld. Hij noemt hem in onze tekst de bezorger van zijn huis. Hij noemt hem zelfs de zoon van zijn huis.

Toen Abram het allemaal niet meer kon bekijken en niet meer een krachtig geloof kon beoefenen dat de Heere Zijn belofte zou vervullen, dat uit hem een groot volk zou voortkomen, ging hij de Heere maar wijzen op zijn knecht. Heere, dan maar in de weg van Eliëzer. U hebt me geen zaad gegeven. Dan moet de zoon van mijn huis mijn erfgenaam zijn. Zo alleen zie ik het nog, Heere. Zo alleen heb ik nog enig perspectief voor de toekomst, dat U dan maar met Eliëzer voortgaat. Maar het was ongelovigheid. Want de Heere had er nooit een woord over gerept, over Eliëzer. Wel dat Abram tot een groot zaad zou worden, tot een groot volk zou worden.

Hiermee komt die geloofsworsteling van Abram nog meer openbaar. Jawel, een geloofsstrijd. Als je nu dat ware zaligmakende geloof ontvangen hebt, en je mag weten dat je een leerling op de school van Gods Geest geworden bent, dan gaat de Heilige Geest je werkzaamheden geven met het Woord van God. Met de beloften van God. Dan komen er geloofsonderhandelingen met Gods beloften. Tegelijkertijd kom je erachter dat het geloofsleven ook aan schommelingen onderhevig is. Zo is het sterk, zo is het weer zwak.

En er is nog iets waar de ware gelovigen achter komen in hun leven. Namelijk dat de allerheiligste verrichtingen met zonde bevuurd zijn. En dat zelfs in die geloofshandelingen, onderhandelingen aan Gods genadetroon, de geloofswerkzaamheden met de beloften, het ook nog kan plaatsvinden met een zwak geloof, terwijl het ongeloof heel dichtbij kan komen. Dan ontstaat er zo'n strijd tussen geloof en ongeloof. Wij komen dat trouwens niet tegen bij die vader van die maanzieke knaap? Ja toch? *Ik geloof, Heere*. Dat is de ene kant. *Kom mijn ongelovigheid te hulp*. Dat is de andere kant.

Wat is de Heere dan goed, gemeente. Onuitsprekelijk goed. Dat Hij die worstelaars, die in de geloofsworstelingen zijn, tegemoet komt met Zijn geloofsonderwijs. Dat Hij komt met Zijn genademiddelen om dat zwakke geloof te versterken en de ongelovigheid te overwinnen. Kijk eens bij Abraham. Wat gaat de Heere nu doen in het leven van deze worstelende zondaar, deze worstelende gelovige? De Heere gaat twee daden doen.

In de eerste plaats komt de Heere terug op Zijn eigen Woord. En het tweede wat de Heere doet, is dat Hij bij dat Woord een teken geeft.

Eerst maar even dat eerste. De Heere komt terug op Zijn eigen Woord. Vers 4: *En zie, het woord des HEEREN was tot hem, zeggende: Deze zal uw erfgenaam niet zijn; maar die uit uw buik voortkomen zal, die zal uw erfgenaam zijn*. Wat een wonder, gemeente. Het Woord des Heeren kwam tot Abraham. Dat is een woord uit de hemel. Dat is een Woord bij God vandaan. Voor Abraham. De wijze waarop de Heere hier spreekt, het Woord des Heeren spreekt, laat ons beslistheid zien. Dat spreekt van zekerheid. Ja, de Heere bevestigt Zijn Woord. Abraham, uw knecht zal uw erfgenaam niet zijn. Maar ik ga ervoor zorgen dat Sarai een kind zal krijgen. En dat zaad, dat uit uw lijf, uit uw huwelijk met Sarai zal voortkomen, dat zal uw erfgenaam zijn.

En Abraham, wat ik nu al eerder beloofd heb, is niet veranderd. *Ik zal niet liegen in Mijn trouw, noch Mijn verbond ooit schenden; 'k zal nooit herroepen hetgeen ik eenmaal heb gesproken*. U zult zaad krijgen. U zult een zoon krijgen. En die zal uw erfgenaam zijn. Ja, Abraham, uit u, uit uw lijf, uit uw huwelijk met Sarai, zal ik mijn zoon doen voortkomen. Zo kwam de Heere terug op Zijn eigen Woord. Zo kwam de Heere terug op Zijn eigen werk. Wat is dat toch een wonder, dat in de strijd en de worstelingen de Heere soms bij verrassing komt om terug te komen op Zijn eigen Woord. Dan kan het zijn dat je in het verleden een belofte van de Heere gekregen hebt, en dat het geloof zo verzwakt is dat je de kracht van die belofte niet meer ervaart. Ja, dat je zelfs geen handen des geloofs meer hebt om je vast te klampen aan die belofte. En dat de Heere na verloop van tijd opnieuw krachtig diezelfde belofte doet horen in de prediking van het Woord, of bij het lezen van Gods Woord in je stille tijd, om zo dat aangevochten zwakke geloof te versterken en de banden van ongeloof te breken.

Of dat Hij krachtig doet geloven: *Mijn woord, dat uit mijn mond uitgaat, zal niet ledig tot mij wederkeren, maar het zal doen hetgeen mij behaagt*. Of dat de Heere krachtig tot je zegt: Ik zal maken dat mijn werk in uw hart in der waarheid zal zijn. O, de Heere maakt het elke keer weer waar: God heeft één ding gesproken, ik heb dit tweemaal gehoord, dat de sterkte Godes is. En als Hij zo komt, gemeente, en het geloof wordt weer aangewakkerd, dan ga je zingen: de Heere is zo

getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij volenden. Maar je weet ook dat er zo weer strijd op af kan komen. En daarom dat gebed: verlaat niet wat Uw hand begon. Wat een goedheid, wat een liefde, wat een trouw van die trouwe Verbondsgod om terug te komen op Zijn Woord, om zo het geloof te versterken.

Maar er is nog iets, want Gods goedheid gaat nog verder. Dan kom ik bij die tweede daad die wij hier tegenkomen in deze geschiedenis. Bij het gesproken Woord, opnieuw bij dat Woord des Heeren, geeft de Heere een teken. *Toen leidde Hij hem uit naar buiten, en zeide: Zie nu op naar den hemel, en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt; en Hij zeide tot hem: Zo zal uw zaad zijn.*

Zie het voor je, jongens en meisjes. Het is net alsof de Heere naar beneden komt uit de hemel, die tent ingaat, en Abram bij de hand grijpt, en hem zo buiten de tent in de donkere nacht plaatst, onder die grote, indrukwekkende, donkere hemel, waar miljoenen sterren fonkelen. En de Heere zegt: Abram, begin nu eens te tellen. Tel al die sterren nu eens, als je dat zou kunnen. Wat doet de Heere hier met Abram? Hij laat Abram een groot contrast voelen. Enerzijds de almacht van God, die toch zeker schittert in die donkere nacht, met die ontelbare sterren. Anderzijds de machteloosheid van Abram.

O, met dit teken van de sterren wil de Heere Zijn worstelend kind tegemoetkomen. Met die sterren wil Hij Zijn belofte onderstrepen. Met het teken van de sterren wil Hij Zijn werk in Abrams hart verzegelen. Niet alleen dat Abram een zoon zal krijgen. Niet alleen dat hij tot een groot volk zal worden. Maar boven alles dat uit Abram Christus zal voortkomen in de volheid van de tijd. O, kon de Heere het nog sterker openbaren? Kon Hij nog duidelijker maken met die sterren, dat teken van die sterren, die Abram onmogelijk had kunnen tellen, maar God zeker wel had kunnen tellen? O, kon de Heere het nog krachtiger openbaren, door bij dat teken opnieuw het Woord des Heeren te laten klinken, terwijl Abram daar staat te staren naar de sterren, in zijn machteloosheid. Hij kan niet verder komen dan misschien tien of twintig sterren. Dan haakt hij af. Dan is hij machteloos en krachteloos, maar hij ziet wel enorm veel sterren aan die donkere hemel. En terwijl hij daarnaar kijkt, zegt de Heere: *Zo zal uw zaad zijn.* Kan de Heere het nog krachtiger doen? Kan de Heere het nog duidelijker onderstrepen dat Zijn beloften waar zijn, ja en amen in Christus?

En weet u, gemeente, die God van eeuwen geleden, Die daar samen met Abram onder die sterrenpracht stond, is nog Dezelfde. Nee, Hij neemt een kind van God niet mee naar buiten, naar de sterren. Hoewel Hij dat zou kunnen doen, hoor. En misschien hebt u daar wel eens een vertroosting uit gekregen. Maar Hij heeft andere tekenen gegeven, toch? Dat kostbare teken van het water van de Doop. En over een paar weken staat het hier weer: tekenen van verbroken brood en vergoten wijn. Tekenen die de Heere bij Zijn Woord gegeven heeft, opdat de beloften van de vergeving der zonden, op grond van het offer van Christus, des te beter verstaan zouden worden.

Ja, dat de Heere bij het hoorbare evangelie dat zichtbare teken geeft, om juist Zijn strijdende, worstelende Kerk tegemoet te komen. Om Zijn werk te verzegelen, wat Hij voor hen en in hun ziel gedaan heeft. Door hun dat gebroken brood te schenken en die vergoten wijn te doen drinken.

O gemeente, dan zie ik in gedachten een kind des Heeren komen, een ware gelovige, naar Gods huis, op de dag dat de tafel des Heeren weer aangericht staat. Er ligt een goede tijd achter hem, een tijd waarin de Heere Zich geopenbaard heeft door het Woord des Heeren. En dat de Heere, te midden van de strijd en de onmogelijkheden, te midden van alle ontdekkingen van zondeschild, die kostelijke woorden, troostvolle woorden, sprak in zijn ziel: *Mijn genade is u genoeg.* En dat Christus Zich openbaarde als de Persoon Die tot hem gesproken had, en dat er iets wonderlijks in zijn ziel gebeurde nadat Christus zo gesproken had, namelijk: mijn ziel gaat uit tot Hem vanwege Zijn spreken.

Maar naarmate de tijd verstreek, verzwakte het geloof. Kwamen er weer duisternissen over zijn hart, en kon hij het allemaal niet bekijken. Zou hij zich misschien niet bedrogen hebben? Zou hij zich misschien iets toegeëigend hebben? Zo komt hij als een geloofsworstelaar in Gods huis, waar de dienaar van het evangelie begint te prediken over de rijke woorden: *Uw vrucht is uit Mij gevonden*. En onder die prediking wordt die worstelende zondaar gaande gemaakt om toe te treden tot de tafel des Heeren. En terwijl hij naar die tafel des Heeren loopt, klinkt het in zijn ziel: *Gedenk aan het woord, tot Uw knecht gesproken, waarop Gij mij verwachting hebt gegeven*. En zo mag hij zitten aan de tafel des Heeren. En hij krijgt het teken van het verbroken brood en de vergoten wijn. En met dat hij die tekenen mag ontvangen en genieten, klinkt opnieuw het Woord des Heeren in zijn hart: *Mijn genade is u genoeg*. En toen mocht hij zich sterken in den HEERE, zijn God. Verstaat u het? Mag je er iets van kennen?

Zo is het met Abram vergaan. De Heere HEERE, Adonai Jahweh, voegde bij Zijn Woord een krachtig teken, opdat het geloof in Abram werd versterkt. Toen het geloof werd versterkt, gemeente, heeft hij het nut ervan mogen ervaren, waarvan wij eerst gaan zingen uit Psalm 89, vers 7.

3. Tot beleving van geloofsvrucht

De Heere versterkte dus het geloof in de aartsvader Abraham in zijn geloofsworsteling, door middel van geloofsonderwijs, en tenslotte tot beleving van geloofsvrucht. Wat deed dat nu met Abram, toen de Heere zo Zijn worstelend kind tegemoetkwam met Woord en teken? Het staat er zo eenvoudig in vers 6: *En hij geloofde in den HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid*.

Weet u wat Abram door genade mocht doen, als ik goed naar de grondtekst kijk? Hij mocht amen zeggen als een gelovige reactie op datgene wat de Heere gesproken had en hem getoond had. Het is de eerste keer dat wij in de Heilige Schrift, in het Oude Testament, het woord geloven tegenkomen. En van het werkwoord geloven, dat hier in het Hebreeuws gebruikt wordt, *aman*, is ons bekende woord *amen* afgeleid. En wij weten wat dat woordje betekent: het zal waar en zeker zijn.

Wat werd er nu waar en zeker hier opnieuw en nog dieper voor Abram, de vader aller gelovigen? Wel, wat hij gehoord had door dat geloofsonderwijs. Nog dieper, nog sterker mocht hij geloven: God zal Zijn belofte vervullen. Abram zal een zoon krijgen. Ja, straks komt Christus, Die ook voor Abram de Zaligmaker zal zijn. En wij zullen later nog horen hoe Abram van verre gezien en geloofd en omhelsd heeft. En dat hij de dag van Christus met blijdschap heeft gezien. Weet u wat er in zijn ziel gebeurde toen God hem dat alles opnieuw liet horen en het teken erbij gaf? Amen, zegt mijn ziel hierop. Hij geloofde. Zijn geloof werd zo versterkt dat hij als het ware de rijke vrucht van de belofte al zag. Ja, toen Hij er opnieuw met dit Woord kwam, mocht Abram ervaren wat hij eerder wellicht nog niet zo sterk ervaren had.

Wat dan? De baten van het geloof. Wat baat het u nu, dat gij dit alles gelooft, Abram? Dat ik in Christus rechtvaardig ben voor God. *Abram geloofde in den HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid*. Maar hoe heeft Abram dat nu leren geloven? Hoe heeft Abram hier nu amen op leren zeggen? Ik ga het u duidelijk maken vanuit het Woord.

Wij hoorden dat zijn geloof ingezonken was. Wij hoorden dat hij daarbij ongelovige gedachten, ideeën en inzichten meende te hebben, toen hij de Heere ging wijzen op Eliëzer. Abram raakte machteloos en krachteloos. En met de laatste krachten die hij daar nog had vanuit het zwakke geloof, probeerde hij dan nog met ideeën van ongelovigheid op die Eliëzer te wijzen, zo zei ik.

Maar de Heere brak het radicaal af. *Deze zal uw erfgenaam niet zijn.* Duidelijker kon de Heere het niet zeggen. Toen werd alles van Abrams kant radicaal afgesneden. Hier hebt u nu een voorbeeld van wat de Schrift zegt: een afgesneden zaak doen aan de kant van de mens. En zo stond hij daar onder die sterrenhemel als een machteloze in zichzelf tegenover een machtig God. Abram kon die sterren niet tellen, maar God kon die sterren wel tellen. Toen drukte de Heere iets af in zijn hart, dat vol was van machteloosheid: de Heere is Almachtig. En daar leerde Abram amen op zeggen. U bent de Almachtige, ik ben de machteloze.

Maar er komt nog iets bij, want wij moeten altijd Schrift met Schrift vergelijken. Waar alles van de kant van Adam werd afgesneden, hij een krachteloze, machteloze zondaar werd, was hij ook nog eens een goddeloze.

Ja, dominee, dat lees ik niet in de tekst. Nee, maar ik zei ook: wij moeten Schrift met Schrift vergelijken. Want het is Paulus die deze geschiedenis gaat gebruiken in Romeinen 4 om de gelovige Romeinen te laten zien dat God geen rechtvaardige mensen rechtvaardig maakt, maar goddelozen worden gerechtvaardigd. Want wat lees ik in Romeinen 4, vers 5? *Doch dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die den goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid.*

Abram werd gerechtigheid toegerekend, staat er in vers 6. Hij had dat dus niet, want anders hoefde het je niet toegerekend te worden. Maar als een mens nu geen gerechtigheid heeft, wat heeft hij dan wel? Ja, het tegenovergestelde. En wat is het tegenovergestelde van gerechtigheid? Ongerechtigheid. En wie ongerechtigheid bezit, zegt de Schrift, is een goddeloze voor God. Toen de Heere alles van zijn kant afsneed, toen heeft Abram ongetwijfeld gezien: wat is het door en door goddeloos geweest, dat ik met mijn ongelovige voorstellen ben gekomen. Toen bleef er niets meer van Abram over. En hij zei: amen.

Hebben jullie wel eens amen gezegd, toen in de prediking heel duidelijk op je afkwam dat je niets meer bent dan een goddeloze? Heb je daar wel eens amen op gezegd? Als je dat nog nooit gedaan hebt, sta je nog te hoog met jezelf. Heb je nog nooit begrepen hoe erg het met je is. Maar als de Heere het laat zien, ga je amen zeggen. Dat is ook geloven. Maar juist in die weg werd voor Abram de belofte van Christus nog dierbaarder, nog gepaster. Abram geloofde in de HEERE, in Jahweh, in Christus. En toen dat geloof in zijn ziel versterkt werd, toen deed de Heere zo iets groots. Toen rekende Hij hem de gerechtigheid van Christus toe.

Wat betekent dat? Ik ga het met een voorbeeld duidelijk maken. Zeg, jongen of meisje, als ik nu morgenochtend achter mijn laptop ga zitten en ik ga internetbankieren openen, en ik weet jouw rekeningnummer, dan kan ik duizend euro van mijn rekening op jouw rekening zetten. Terwijl je dat helemaal nog niet weet. En als ik dat dan gedaan heb, dan ga ik je bellen. Dan ga ik zeggen: luister eens, wat ik zojuist gedaan heb, ik heb duizend euro op jouw rekening gezet. Ga je internetbankieren maar openen, ga de bank maar openen, dan zul je het zien. En als je dat dan doet, en je ziet het op je scherm staan, dan ga je geloven dat het zo is. Jawel, duizend euro van de een op mijn rekening gezet.

Die gedachte ligt nu achter de woorden: *en Hij rekende het hem tot gerechtigheid.* Maar dan gaat het hier vanmorgen niet over duizend euro, gemeente. Weet u waar het over gaat? Over het allesreinigende Borgbloed van Christus, waardoor de Heere Jezus Christus een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht. Dat is nu de vergeving der zonden. Dat is de verzoening met God door het offer van Christus, Die Zijn leven gegeven heeft, Die de dood is ingegaan, Die aan het kruis wilde hangen, aan het kruis wilde lijden en sterven.

En hoe hing Hij daar? O kind des Heeren, hebt u het wel eens gezien, ja toch? Hoe hing Hij daar aan het kruis van Golgotha? Daar hing Hij als een Mens Die ook wat op Zijn rekening heeft laten zetten. En wat heeft Christus op Zijn rekening laten zetten, gemeente? En dat wordt een wonder voor de ware gelovigen. Hun schuld, hun hemelhoge schuld, heeft Christus op Zijn rekening laten zetten. Want Hij heeft tegen Zijn Vader gezegd: Vader, zet al die schuld maar op Mijn rekening. Reken Mij dat maar toe, en Ik zal betalen aan Uw heilig recht.

En heeft Christus het niet gedaan? Dan hoor ik Paulus zeggen, tot troost van de ware gelovigen: *Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.* Omdat Christus de schuld van Zijn Kerk op Zijn rekening wilde laten zetten, gaat Hij Zijn gerechtigheid zetten op de rekening van, ja van wie? Van een goddeloze.

Is dat geen wonder? Is dat geen wonder? Dan gaat de Heere Zijn gerechtigheid toerekenen aan een machteloze, krachteloze, goddeloze zondaar, die door het geloof Christus mag omhelzen. Dat is toch niet anders dan een zalige ruil. En dat wordt het wonder voor de Kerk des Heeren: Hij mijn zonde, en ik Zijn gerechtigheid.

Dat heeft Abram mogen ervaren. Het werd hem toegerekend. Psalm 32 werd werkelijkheid in zijn leven. Daarom is het ook Paulus die deze geschiedenis gaat verbinden met het wonder van Psalm 32 in Romeinen 4.

En hoe ontvangt een zondaar dat nu? Waar alle hoop mij gans ontviel, en niemand zorgde voor mijn ziel, zal Christus tussentreden. Door het geloof in Christus, Die in de belofte ligt opgesloten, gaat een kind des Heeren stapje voor stapje bemerken dat Zijn gerechtigheid hem wordt toegerekend.

Zalig de zondaar die in geestelijk zaad van Abram, de vader van alle gelovigen, mag zijn. Die leert geloven en getuigen: *En ik geloofde in den HEERE; en Hij rekende het mij, arme zondaar, goddeloze zondaar, tot gerechtigheid.* De gerechtigheid van Christus.

Amen.